

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21C/63/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219203630
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Helena Marcinkechová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2219203630.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou Mgr. Helenou Marcinkechovou v spore žalobcu: 1/ X.. E. Q., R.. XX.X.XXXX, D. R.I. XXX/X, XXX XX A. I. a 2/ X.. U. I., R.. XX.XX.XXXX, D. N. XXX, XXX XX H., obe zastúpené.: JUDr. Zuzana Smáková, advokátka, so sídlom Podbrezovská 39, 831 01 Bratislava, proti žalovanému: V. H., I. I.A. N. XXX, XXX XX H., zastúpená: Potásch & Potásch s.r.o, Jedľová 7/14037, 82107, Bratislava, o určenie že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaná má voči žalobkyniam v 1. a v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 19.09.2019 sa žalobkyne v 1/ a 2/ rade domáhali určenia, že nehnuteľnosť parcela P., VL č. XX, parcela č. XXX/X, druh pozemku: orná pôda o celkovej výmere 0,7901 m2, okres A. I., k.ú. I. Z., zameraná geometrickým plánom č.XXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017 overeným pod č. XXXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017 ako parcela reg. C par. č. XXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o celkovej výmere 0,7901 ha, Trnavský kraj, okres A. I., obec H., k. ú. I. Z. patrí do dedičstva po poručiťelovi, nebohom A. N., R.. XX.XX.XXXX, posledne bytom H., zomretého dňa XX.XX.XXXX. Zároveň sa žalobkyne1/ a 2/ domáhali určenia, že nehnuteľnosť parcela P., VL č. XX, parcela č. XXX/X, druh pozemku: orná pôda o celkovej výmere 0,7901 m2, okres A. I., k.ú. I. Z., zameraná geometrickým plánom č.XXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017 overeným pod č. XXXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017 ako parcela reg. C par. č. XXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o celkovej výmere 0,7901 m2, T. J., okres A. I., obec H., k. ú. I. Z. patrí do dedičstva po poručiťelke, nebohej S. N., W.. Q., R.. XX.XX.XXXX, posledne bytom H., zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

2. Žalobu odôvodnili skutočnosťou, že sú dcérami zomretých manželov A. N. a S. N., W.. Q.. Sú jedinými dedičmi majetku patriaceho poručiťelom. Výmerom o vlastníctve pôdy zo dňa 15.12.1948 bol Poručiťelovi a poručiťelke ako manželom pridelený pozemok označený ako parcela P., vl.č. XX, parc. č. XXX/X, druh pozemku orná pôda o celkovej výmere 0,7981 m2, okres A. I., k.ú. I. Z. a teda tento pozemok pripadol do bezpodielového spoluvlastníctva Poručiťela a Poručiťelky. Výmer o vlastníctve pôdy zo dňa 15.12.1948 je perfektnou verejnou listinou a vlastnícke právo nadobudnuté z tohto titulu sa do katastra nehnuteľností zapisuje záznamom. Uvedený pozemok bol zameraný geometrickým plánom č. XXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017, úradne overeným pod č. XXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017 a v katastrálnej mape bol zameraný ako parcela reg. C par. č. XXX/XX, druh pozemku orná pôda o celkovej výmere 0,7901 ha, T. J., okres A. I., obec H., k.ú. I. Z.. Nehnuteľnosť v mape zobrazujúcej par. reg. E prechádza čiastočne cez pozemok, par. č. XXX/X, par. reg. E, k.ú. I. Z. a čiastočne cez pozemok par. č. XXX, par. reg. E, k.ú. I. Z.. Aj napriek uvedenému podľa LV č. XXXX, okres A. I., obec H., k.ú. I. Z., nie sú tieto parcely rozdelené a ako ich výlučný vlastník je zapísaný žalovaný. V roku 2010 prebehol

v obci H. ROEP a vyššie uvedené nehnuteľnosti boli zamerané v katastrálnej mape zobrazujúcej parcely reg. C, ako pozemok parcela č. XXX/X, reg. C, k.ú. I. Z.. Poručitelia boli vlastníkami spornej nehnuteľnosti, pričom ich vlastnícke právo počas ich života nezaniklo. Nehnuteľnosť v dedičskom konaní nebola prejednaná, napriek tomu ex lege prešlo vlastnícke právo rovným dielom na dedičky. Jedinými dedičmi po zomrelých manželoch sú ku dňu podania žaloby žalobkyne, každá v pomere jedna polovica. Žalobkyne po zameraní nehnuteľnosti geometrickým plánom podaný na Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor žiadosť o zápis výmeru o vlastníctve pôdy zo dňa 15.12.1948 ako prídelovej listiny. Ako vlastníkom evidovaných nehnuteľností je v katastri zapísaný žalovaný, t.j. iný vlastníkom ako poručitelia alebo žalobkyne. Vo vzťahu ku nehnuteľnosti tak v súčasnosti existuje duplicita vlastníctva. Z dôvodu duplicity odmieta Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor vykonať zápis prídelovej listiny a geometrického plánu. Medzi stranami sporu do dňa podania žaloby nedošlo ku dohode o vysporiadaní vlastníctva. Existuje tu teda stav právnej neistoty, vlastníctvo je sporné. Dňa 25.02.1954 vydalo ONV v Dunajskej Strede rozhodnutie o odňatí č. N. XXXXXX. Pre platnosť rozhodnutia o odňatí museli byť splnené všetky podmienky uvedené v ustanovení § 23 ods. 2, nariadenia č. 104/1945 Sb. Podľa tohto ustanovenia mohlo v danom čase rozhodnutie o odňatí vydať iba Povereníctvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Bývalé národné výbory nemali právomoc zrušiť výmery s dôsledkom odňatia vlastníckeho práva. Jedná sa teda o prekročenie právomoci správneho orgánu a teda rozhodnutie vydané takýmto orgánom je nulitný právny akt. K zrušeniu výmeru teda nikdy nedošlo. Vlastníkom spornej nehnuteľnosti teda podľa právneho názoru žalobkyň nie je žalovaný, ale sú nimi žalobkyne 1 a 2 ako jediní právni zástupcovia poručiťom. Žalobkyne 1 a 2 teda majú naliehavý právny záujem domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom žaloby o určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam.

3. K žalobe sa vyjadrila žalovaná, ktorá poprela tvrdenia žalobkyň. Zo žaloby podľa názoru žalovanej nie je zrejmé, ako žalobkyne dospeli k záveru, že pozemkom, ktorí mali nadobudnúť ich rodičia je práve pozemok, ktorý vymedzil geometrický plán ako parcelu č. XXX/XX. Žalovaná poukazuje na skutočnosť, že pozemok, ktorí nadobudli rodičia žalobkyň nie je možné stotožňovať s pozemkom tak ako je vymedzený v geometrickom pláne. Pôvodné historické označenie pozemku ako par. č. XXX/X nie je totožné s dnešným označením par. č. XXX/X reg. E. Dnešná výmera par. č. XXX/X reg. E je 16233 m². Je teda zrejmé, že pôvodná historická parcela aj dnešná parcela XXX/X nie sú výmerou totožné. Ak rozloha historickej parcely XXX/X bola 60003 m², pozemok, ktorý nadobudli rodičia žalobkyň predstavoval len časť z tejto parcely, keďže nadobudnutý pozemok mal len 7901 m². Zo žaloby nie je zrejmé, na základe čoho žalobkyne konštatujú, že rodičmi nadobudnutý pozemok má predstavovať časť súčasnej parcely XXX/X a prechádzať cez súčasné parcely XXX/X a parcelu XXX reg. E. O tom, že pozemok ktorý nadobudli rodičia žalobkyň výmerom mal byť následne riadne lokalizovaný a vymieraný pre účely záznamu schopnosti do pozemkovo knižnej vložky svedčí aj samotný výmer, ktorý uvádza, že presné označenie a presná výmera pozemku bude určená v prídelovej listine. Žalobkyne však nepredložili žiadne dôkazy svedčiace o tom, že ich rodičom bola vydaná prídelová listina resp. dôkaz, ktorý by preukazoval, ktorá časť z historickej parcely č. XXX/X im bola pridelená a vyčlenená. Nemožno teda hovoriť o spôsobilom predmete právnych vzťahov a o existencii určitej nehnuteľnej veci. Nie je totiž zrejmé, ku ktorej časti z historickej parcely č. XXX/X mali rodičia nadobudnúť vlastnícke právo. Tým je spochybnená pasívna legitímácia žalovanej. Ďalej žalovaná tvrdí, že aj keby rodičia žalobkyň nadobudli vlastnícke právo k bližšie nešpecifikovanej nehnuteľnosti, toto právo im zaniklo. Na základe rozhodnutia Odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady Okresného národného výboru v Dunajskej Strede č. N. XXX/XX z 25.2.1954 bol totiž zrušený výmer č. XXXX/XX-XX, na základe ktorého bola nadobudnutá sporná pôda. A týmto rozhodnutím bol teda zrušený nadobúdaci titul vlastníckeho práva, v dôsledku čoho vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti zaniklo. Po roku 1948 došlo postupne k presunu a prechodu kompetencii jednotlivých vtedajších ministerstiev (povereníctiev) na krajské a okresné národné výbory. Bolo tomu tak v oblasti prídelového konania. Vládnym nariadením č. 116/1949 Sb. z 22.04.1949 došlo k presunu pôsobnosti vo veciach prídelového konania z povereníctva na krajské národné výbory. Následne vládnym nariadením č. 122/1951 Sb. došlo k presunu kompetencií vo veciach prídelového konania z krajských národných výborov na okresné národné výbory. Kompetencia prídelového konania teda prináležala okresným národným výborom podľa § 8 ods. 6 zákona č. 142/1947Zb. Presun kompetencií v oblasti prídelového konania z povereníctva na okresné národné výbory deklaruje aj metodicky návod na spracovanie registra obnovennej evidencie pozemkov vypracovaný Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Žalovaná má preto za to, že bol vyvrátené tvrdenie žalobkyň o tom, že bývalý okresný národný výbor v Dunajskej Strede nebol kompetentný k zrušeniu rozhodnutia o pridelení výmeru. Rozhodnutie okresného národného výboru

preto nie je nulitný právny akt. O tom, že vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkýň zaniklo a teda nemohlo trvať až do ich smrti svedčia aj ďalšie skutočnosti. Predovšetkým je to návrh pána L. K. z 02.12.1954 o zápis vlastníckeho práva k parcele č. XXX/X k.ú. I. Z., zapísané v pozemkovo knižnej vložke č. XX, ktorý bol adresovaný ľudovému súdu, pozemkovo knižné oddelenie. Pán L. K. má nadobudnúť vlastnícke právo k danej parcele na základe prídelovej listiny vydananej ONV v Dunajskej Strede. Na základe žiadosti a predložených dokladov bolo zapísané vlastnícke právo L. K.Á. a manželky E. k celej parcele XXX/X o výmere 52 902 m². Pôvodná historická parcela č. XXX/X o výmere 60 003 m² bola rozdelená na tri časti. Rozdelením vznikli tri parcely, a to: XXX/X o výmere 52 902 m² a XXX/X o výmere 1539 m² a XXX/X o výmere 5562 m². Novo oddelené parcely č. XXX/X a XXX/X boli prevedené do inej pozemkovo knižnej vložky č. XXX. Uvedené zároveň podporuje argumentáciu žalovanej, že vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkýň zaniklo. Ak by rodičia žalobkýň boli vlastníkmi historickej parcely č. XXX/X, resp. jej časti o výmere 0.7901 ha, nebolo by možné, aby vlastnícke právo k celej parcele o výmere 5,9202 ha nadobudol L. K.. Podľa právneho názoru žalovanej teda žalobkyňami označenú spornú nehnuteľnosť nie je možné považovať za spôsobilý predmet právnych vzťahov. Rodičmi žalobkýň nadobudnutú pôdu nie je možné identifikovať a určiť, ktorú časť historickej parcely č. XXX/X má predstavovať. Žalovaná preto tvrdí, že nie je daná jej pasívna legitímácia v tomto spore. Aj v prípade, keby pridelená pôda bola vymedzená jasne a určite v roku 1954 došlo k zániku vlastníckeho práva rodičov žalobkýň k spornej nehnuteľnosti. Príslušný a kompetentný orgán totiž rozhodol o zrušení vydaného prídelu. Argumentáciu žalobkýň spochybňuje aj fakt, že v roku 1954 nadobudol vlastnícke právo k celej historickej parcele č. XXX/X L. K.Š.. V roku 1960 prešlo vlastnícke právo k parcele XXX/X na Československý štát. Delimitáciou štátneho majetku prešlo vlastnícke právo k súčasnej parcele XXX/X a XXX na Obec H.. Žalovaná je tak výlučne vlastníkom daných parciel. Zápis v katastre nehnuteľností svedčí v prospech jej výlučného vlastníctva.

4. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadrili žalobkyne, ktoré tvrdenia žalovanej v plnom rozsahu rozpojujú. Žalobkyne v žalobe popísali, ako k zameraniu parcely P. došlo, a to na základe geometrického plánu XXXX/XXXX a zo dňa 19.10.2017, ktorý bol vypracovaný ako podklad pre právne úkony, a ktorý bol aj riadne úradne overený príslušným katastrom pod č. XXXX/XXXX zo dňa 19.10.2017. Nehnuteľnosť je momentálne možné špecifikovať iba na základe geometrického plánu. Žalobkyne majú za to, že v prípade, ak by nebolo možné jednoznačne určiť historickú parcelu P., nebolo by možné vypracovať geometrický plán a tento overiť príslušným okresným úradom, katastrálnym odborom. Geometrický plán pridelenú nehnuteľnosť jednoznačne špecifikuje (výkaz výmer, mapa, riadne overenie geometrického plánu katastrom). Výmer o vlastníctve pôdy zo dňa 15.12.1948, na základe ktorého rodičia žalobkýň nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti je riadnou a perfektnou verejnou listinou obsahujúcou všetky zákonom stanovené náležitosti a je platným úkonom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. Už samotný výmer je podľa ustanovenia § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb. SNR dokladom preukazujúcim vlastnícke právo prídelcu, a teda prípadné nepredloženie prídelovej listiny nemá za následok nenadobudnutie vlastníctva k pridelenej nehnuteľnosti. Žalobkyne ďalej poukazujú na judikatúru potvrdzujúcu ich právny názor týkajúci právnych účinkov výmeru. Žalobkyne namietajú, že rozhodnutie ONV v Dunajskej Strede zo dňa 25.02.1954 pod č. N. XXXXXX o odňatí vlastníckeho práva je nulitným právnym aktom. V kompetencii ONV nebolo vydávať rozhodnutia o odňatí vlastníckeho práva. Takéto rozhodnutie mohlo podľa ustanovení §23 ods. 2 nariadenia SNR číslo 104/1945 Sb. SNR vydať jedine Povereníctvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Podstata prídelového konania spočíva v pridelení nehnuteľnosti, ktorá bola predtým vo vlastníctve štátu, kdežto konanie odňatí spočíva v zániku vlastníckeho práva tretej osoby a jeho prechodu na štát. Jediným orgánom oprávneným rozhodovať o odňatí bolo povereníctvo a táto kompetencia rozhodovať o odňatí vlastníckeho práva v danom čase neprešla na žiaden iný orgán. Uvedené vyplýva ako z príslušných právnych predpisov, tak aj z ustálenej judikatúry. V dôsledku právne neúčinného aktu, teda rozhodnutia ONV o odňatí zo dňa 25.02.1954 č. N. XXXXXX bolo zachované vlastnícke právo rodičov žalobkýň k spornej nehnuteľnosti. Nakoľko nikdy nedošlo k zániku vlastníckeho práva rodičov žalobkýň, nemohlo dôjsť ani k navráteniu vlastníctva štátu, ktorý by následne mohol svoje vlastníctvo previesť na tretie osoby, t.j. v danom prípade manželov K.. Žalobkyne ďalej poukazujú, že zápisy do katastra mali v danom čase iba deklaratórny charakter. Žalovaná nepreukázala na základe akého právneho titulu by malo byť založené vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti manželov K., ako ani to, na základe akého právneho titulu mal byť založené vlastnícke právo štátu. Žalovaná teda neuniesla bremeno tvrdenia, ako ani dôkazné bremeno existencie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti tretej osoby alebo štátu. V zmysle ustálenej judikatúry nie je možné konvalidovať neúčinnosť právneho titulu pre odňatie vlastníckeho práva, teda vlastníckeho práva rodičov žalobkýň, ani následným právoplatným uznesením ľudového súdu o vklade vlastníckeho práva v

prospech štátu alebo tretej osoby do pozemkovej knihy, do ktorej zápisy mali v tom čase len deklaratórny charakter. Žalobkyne poukazujú na zásadu nemo plus iuris a teda ak bolo odňatie vlastníckeho práva rodičom žalobkýň nezákonné, všetky ďalšie prevody je tiež potrebné vyhodnotiť ako právne neúčinné. Keďže od roku 1960 mal byť vlastníkom spornej nehnuteľnosti štát, pričom do vlastníckeho práva rodičov žalobkýň bolo zasiahnuté práve nezákonným konaním štátnych orgánov, nie je možné hovoriť o dobromyseľnosti štátu ako údajného vlastníka spornej nehnuteľnosti.

5. K replike žalobkýň žalovaná podala dupliku, v ktorej tvrdí, že samotná existencia geometrického plánu ešte nepreukazuje, že v prípade tam označeného pozemku sa jedná o tú časť historickej parcely č. XXX/X ktorú mali podľa tvrdení žalobkýň nadobudnúť výmerom ich rodičia. Z geometrického plánu vyplýva, že údaje uvedené vo výkaze výmer boli dosadené na základe pozemkovo knižnej vložky č. XX a na základe prídelovej listiny. Delenie historickej parcely XXX/X a nová výmera parcely č. XXX/X o veľkosti 52902 m² nastali v roku 1955. Výmer o pridelení pôdy rodičom žalobkýň je však datovaný k 15.12.1948. Z predložených dokladov z pozemkovo knižnej vložky č. XX je ale evidentné, že v roku 1948 má dobová parcela č. XXX/X výmeru 60002.92 m². Nie je teda zrejme, na základe čoho bol daný geometrický plán vytvorený a akým spôsobom bola identifikovaná a lokalizovaná parcela P.. Nie je totiž možné, aby na jednej strane geometrický plán v rámci výkazu výmer uvádzal výmeru parcely XXX/X ako 52902 m² ako stav právny a zároveň na strane druhej určoval, že v rámci takto špecifikovanej parcely bude vymedzená parcela č. P.. Je totiž zrejme, že vyčlenenie parcely č. P. výmerom z roku 1948 mal byť zrealizované z parcely XXX/X, ktorá však v tom čase (1948) mala celkom inú výmeru a teda aj lokalizáciu. Geometrický plán dobovú parcelu XXX/X z právneho hľadiska nevymedzuje správne. Ak teda nie je správne vymedzená historická parcela XXX/X potom nie je možné, aby bola správne vymedzená sporná parcela č. P.. Geometrický plán totiž uvádza, že parcela č. XXX/X mala výmeru 52902 m². Akceptácia tejto výmery ako stavu právneho však znamená, že je tiež akceptovaný stav zápisov podľa pozemkovo knižnej vložky č. XX, podľa ktorej v tom čase (1955) bol ale vlastníkom parcely č. XXX/X L. K.. Táto skutočnosť potom sama o sebe vylučuje to, že by rodičia žalobkýň mohli byť, resp. boli v roku 1955 vlastními akejkolvek časti parcely XXX/X. Z dôkazov, ktoré predložili žalobkyne vôbec nie je zrejme ku ktorej časti z historickej parcely č. XXX/X mali ich rodičia nadobudnúť vlastnícke právo. Jediný dôkaz, ktorým je geometrický plán, bol však žalovanou spochybný. Žalovaná teda zotrváva na tvrdení, že žalobkyniam sa nepodarilo preukázať kde presne sa mala sporná nehnuteľnosť nachádzať. Tým je preto spochybnená určitosť žalobného petitu a tiež pasívna legitímácia žalovaných. Žalovaná naďalej zotrváva na svojich tvrdeniach, že ak vlastnícke práva rodičov žalobkyne vzniklo, potom aj zaniklo. Nehnuteľnosť, ktorá bola pridelená výmerom im bola zákonným spôsobom odňatá, pričom toto odňatie spôsobilo zánik vlastníckeho práva rodičov žalobkýň. Prvotne všetky procesy týkajúce sa konfiškácie majetkov a ich prerozdelenia prislúchali poverenctvu. Ak následne došlo k presunu kompetencii na krajské a okresné národné výbory, je potrebné uvedený presun kompetencií vykladať tak, že príslušné národné výbory boli oprávnené tak pridelať pozemky prídelovými listinami, ako ich aj rušiť. Zo strany rodičov žalobkýň totiž došlo k porušeniu podmienok, ktoré stanovoval právny predpis, a to povinnosť hospodáriť na pridelenom pozemku so starostlivosťou riadneho hospodára. V tomto prípade prichádza do úvahy aj tá skutočnosť, že sa rodičia žalobkýň predmetného prideleného majetku vzdali. Rozhodnutie o odňatí totiž uvádza, že daný majetok opustili. V tomto prípade nie je možné považovať rozhodnutie ONV za nulitný akt. Vo veciach odňatia prídelu právomoc mali správne orgány, nie súdy, takže vada právomoci tak, ako to predpokladá právna teória v tomto prípade neexistuje. Ak vôbec - môže ísť jedine o vadu príslušnosti, ktorá však sama o sebe nezakladá nulitu aktu, a teda na uskutočnené odňatie prídelu je potrebné prihliadať ako na riadne realizované. Správny súdny poriadok ponecháva režim zrušovania rozhodnutia s ohľadom na právnu istotu a nedostatočnú právnu úpravu. Ak sú správne rozhodnutiu vytýkané vady tieto neboli odstránené v konaní pred právnym orgánom, musí o nich rozhodnúť správny súd. Ak by teda aj platilo, že rodičia žalobkýň vlastnícke právo k určitému pozemku nadobudli a toto im nebolo odňaté (čo žalovaná popiera), potom im takéto vlastnícke právo zo zákona zaniklo. O strate vlastníctva svedčia listinné dôkazy preukazujúce, že vlastníkom parcely XXX/X sa v roku 1954 stal L. K. a jeho manželka, pričom nadobudnutie práva mu bolo potvrdené rozhodnutím súdu a zápisom v pozemkovoknižnej vložke v roku 1955. Skutočnosť, že zápisy do katastra mali v predmetnom čase iba deklaratórny charakter je právne irelevantná, keďže vlastnícke právo zapísané do katastra roku 1955 nadobudol L. K. na základe prídelovej listiny z 19.08.1954. Najneskôr ad tohto dátumu nie je možné tvrdiť, že rodičia žalobkýň mohli byť vlastními dobovej parcely XXX/X, resp. jej časti. Žalovaná ďalej poukazuje na skutočnosť, že do prijatia Občianskeho zákonníka č. 141/1950 platil na Slovensku intabulačný princíp, teda zápisy v katastri nehnuteľností mali konštitutívny účinok. Napriek tvrdenému vlastníctvu nadobudnutému pred rokom 1950 sa v danej pozemkovoknižnej vložke

neobjavuje záznam o vlastníctve v prospech rodičov žalobkýň. Naopak, po roku 1950 bolo možné, aby sa vlastnícke právo nadobudlo samotnou listinou, čo potvrdzuje proces nadobudnutia vlastníckeho práva v prospech Ľ. K.. Tento nadobudol vlastníctvo na základe prídelovej listiny a podľa platných predpisov došlo aj k uskutočneniu riadneho pozemkovoknižného záznamu. Pre úplnosť žalovaná uvádza, že ak by malo aj pôvodne existovať vlastnícke právo rodičov žalobkýň a toto nezaniklo, žalobca nadobudol vlastnícke právo na základe zákona č. 138/1991Zb. o majetku obcí. Vlastnícke právo obce vzniklo podľa § 2 zákona o majetku obcí, keďže k uvedenému majetku mali právo hospodárenia okresné národné výbory. Nadobudnutie vlastníckeho práva k parcelám č. XXX a XXX/X bolo podľa zákona deklarované delimitačným protokolom č. F.-O.-XXXX z 08.01.1999. Obec ako subjekt práva sa ujala príslušnej držby pozemku č. XXX/X, pričom tento je v jej oprávnenej držbe do dňa podania dupliky. Ak teda aj rodičia žalobkýň nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, došlo k vydržaniu vlastníckeho práva uplynutím vydržacej doby.

6. K duplike žalovanej sa vyjadrili žalobkyne, ktoré zotrvali na svojich doterajších tvrdeniach a nad ich rámec odmietli ideu, že ak geometrický plán akceptoval výmeru 52 902,- m², musel teda akceptovať aj právny stav, že vlastníkom danej parcely bol v tom čase Ľ. K. teda rodičia žalobkýň neboli v roku 1955 vlastníkmi akejkoľvek časti historickej parcely č. XXX/X. Vypracovanie geometrického plánu nie je možné považovať za uznanie práv vo vzťahu k Ľ. K.. Účelom vypracovania geometrického plánu je premietnutie spornej parcely, ktorá ešte nie je v katastri zakreslená, do stavu, ktorý už zakreslený je. Na vypracovanie geometrického plánu je tak potrebné vychádzať z údajov, ktoré kataster obsahuje. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovanej, že rodičia žalobkýň sa vzdali svojho vlastníctva opustením spornej nehnuteľnosti žalobkyne poukazujú na skutočnosť, že právny úkon opustenia veci musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Na právne úkony súvisiace s nehnuteľnosťami sa vyžadovala osobitná písomná forma. Nepostačuje teda, ak je úkon opustenia veci urobený konkludentne tým, že vlastníkom nehnuteľnosť neužíva. Ani prípadný samotný akt odovzdania sporných pozemkov do užívania poľnohospodárskemu družstvu nemožno kvalifikovať ako vzdanie sa vlastníckeho práva zo strany prídelcov. V danom čase bolo bežnou praxou, že roľnícke družstvá hospodárili prevažne na pozemkoch, ktorých vlastníkmi neboli a mali k nim právo družstevného užívania pôdy. K námietke, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo ex lege a následným vydržaním žalobkyne poukázali na skutočnosť, že zákon č. 138/1991Zb. k reálnemu prechodu vlastníckeho práva vyžaduje splnenie viacerých podmienok, pričom žalovaná nepreukázala, že by bola sporná parcela v rozhodnom čase vo vlastníctve štátu, ani to, že by k tomuto času patrilo príslušnému ONV právo hospodárenia k spornej parcele.

7. K otázke vydržania podali dňa 30.09.2021 vyjadrenie žalobkyne 1/ a 2/, v ktorom uviedli, že podľa ich právneho názoru k vzniku vlastníckeho práva žalovanej podľa § 2 zákona č. 138/1991 Zb. nedošlo a žalovaná sa ujala držby spornej nehnuteľnosti neoprávnene. Keďže ONV nemohlo právo hospodárenia k spornej nehnuteľnosti nadobudnúť ani oprávnene, ani dobromyseľne, nemohlo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva a na žalovanú ako obec podľa zákona č. 138/1991 Zb. Zároveň zdôrazňujú, že otázka dobrej viery musí byť hodnotená veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti musí javiť ako spravodlivé. Žalobkyne 1/ a 2/ poukazujú na osobitné okolnosti daného prípadu. Sporné nehnuteľnosti boli rodičom žalobkýň odobraté na základe jednostranného a nezákonného aktu štátu. Do vlastníckeho práva rodičov žalobkýň bolo zasiahnuté okresným národným výborom, ktorý bol priamym predchodcom obce, t.j. žalovanej. Žalobkyne preto majú za to, že takýto nezákonný postup ONV nemožno zhojiť ani prípadnou následnou držbou spornej nehnuteľnosti obcou. Žalovaná svoje vlastníctvo odvodzuje práve od štátu, pričom vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nemala nadobudnúť na základe odplatného úkonu, ale malo na ňu prejsť bezodplatne na základe údajného splnenia podmienok podľa zákona. Prechod vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti však žalobkyne 1/ a 2/ v plnom rozsahu rozporujú. Majú za to, že žalovaná splnenie zákonných podmienok dostatočne neskúmala. Dobrá viera držiteľa sa však musí vzťahovať na všetky právne skutočnosti, majúce za následok nadobudnutie predmetu držby. Žalobkyne majú za to, že od obce ako subjektu znalého miestnych pomerov sa vyžaduje vyššia miera opatrnosti, a preto omyl žalovanej ako obce je podľa ich názoru neospravedliteľný. Žalobkyne poukazujú, že po vykonanom ROEP nie je v katastrálnej mape registra „C“ založený LV na pozemky prechádzajúce cez spornú parcelu. Žalovaná ako obec teda musela mať vedomosť o spornosti danej parcely. Keďže nezákonné rozhodnutie bolo vydané ONV, teda subjektom, z ktorého boli na obec prenesené správne právomoci, nemohla byť žalovaná objektívne presvedčená, že spornú nehnuteľnosť nadobudla poctivým spôsobom. Žalobkyne 1/ a 2/ majú za to, že aplikovanie inštitútu vydržania vlastníckeho práva by bolo v tomto

prípade zneužitím jeho podstaty. Prevod vlastníckeho práva na štát nebol nikdy vyjadrením vôle rodičov žalobkýň, naopak odobratie vlastníckeho práva bolo vykonané proti ich vôli.

8. Na nariadených pojednávaniach zotrvali obe strany na podanej žalobe ako aj vzájomných vyjadreniach.

9. Žalovaná zdôraznila, že aj ak by súd dospel k záveru, že žalovaná nenadobudla vlastnícke právo na základe vlastníckeho práva jej právnych predchodcov (pričom na svojich doterajších tvrdeniach trvá), k nadobudnutiu vlastníckeho práva došlo najneskôr vydržaním, uplynutím vydržacej doby. Žalovaná sa ujala držby najneskôr delimitačným protokolom 15.02.1999 na základe zákona č. 138/1991Zb. Ide o postup predpokladaný zákonom, kedy je potrebné držbu pokladať za dobromyseľnú. Z prezumpcie správnosti aktov verejnej moci vyplýva tiež prezumpcia dobromyseľnosti žalovanej v predmetnej veci. Už samotné zaradenie spornej nehnuteľnosti do delimitačného protokolu zakladá dobromyseľnú držbu obce. Obec boli povinné delimitačný protokol podpísať, takáto povinnosť im vyplývala priamo zo zákona. Zákon o obecnom zriadení tiež ukladá štátnym orgánom povinnosť poskytovať pomoc obciam. Je to teda štátny orgán, v tomto prípade okresný úrad, ktorý v prípade, ak predmetná nehnuteľnosť nemala byť zaradená do delimitačného protokolu, mal niesť za túto skutočnosť zodpovednosť. Po podpísaní delimitačného protokolu bolo vlastnícke právo zapísané do katastra nehnuteľností. Takisto zo zákona vyplýva skutočnosť, že každý sa môže spoľahnúť na hodnovernosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností. Z uvedených skutočností podľa právneho názoru žalovanej vyplýva, že držba predmetných nehnuteľností bola zo strany žalovanej dobromyseľná. Ďalej žalovaná poukazuje na skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť bola poskytnutá do užívania poľnohospodárskemu družstvu H.. Z dojednaného obsahu práv a povinností je zrejmé, že obec ako vlastník vecí dbá o riadne hospodárenie na spornej nehnuteľnosti a starostlivosť o ňu. Zdôraznil, že dobromyseľnosť je skúmaná pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte rozumne požadovať. Konajúce osoby, teda štatutárny orgán obce nemohli mať ani v čase ujatia sa držby a ani následne pri výkone vlastníckeho práva vedomosť o tom, že by malo v 50. či 60. rokoch dôjsť k vydaniu rozhodnutia o odňatí nekompetentným orgánom.

10. Žalobkyne 1/ a 2/ naopak mali za to, že držba predmetných nehnuteľností žalovanou nebola dobromyseľná. Nemohlo dôjsť k vydržaniu, keďže obec nedisponuje právnym titulom na základe zákona č. 138/1991 Zb. ani na základe Občianskeho zákonníka. Žalobkyne majú za to, že ujatie sa držby nie je správnym aktom, preto nemožno aplikovať prezumpciu správnosti správnych aktov verejnej správy. Dobromyseľnosť je potrebné skúmať v každom konaní osobitne, pričom poukazujú tiež na článok 20 Ústavy SR, keď uvádzajú, že predmetné nehnuteľnosti boli žalobkyniam odňaté bez akejkoľvek náhrady. Držbu nehnuteľnosti možno považovať za dobromyseľnú len v prípade, že zapísanému vlastníkovi nie sú známe iné skutočnosti, ktoré by jeho vlastníctvo mohli spochybníť. V tomto prípade však omyl obci musel byť známy, keď obec je právnym nástupcom orgánu, ktorý právnym predchodcom žalobkýň vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam nezákonne odňal. Žalobkyne tiež poukázali na skutočnosť, že predmetné parcely sú v ROEP vedené ako nevysporiadané. Obec pri ROEP-e zostavuje komisiu, zverejňuje údaje o ROEP-e, komunikuje s občanmi obce. Žalobkyne majú za to, že obec je subjektom znalým aj iných pomerov ako bežný subjekt súkromného práva, vyberá miestne dane, rozhoduje o územnom pláne, ktorý môže meniť, vedie stavebné konanie. Z toho dôvodu mala mať vedomosť o spornosti vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Poukazujú na špecifiku prípadu, kedy bolo nezákonne právnym predchodcom žalobkýň odňaté vlastníctvo žalobcom, resp. ich právnym predchodcom čo však žiadnym spôsobom nekorešponduje s inštitútom vydržania.

11. Žalovaná vo vzťahu k ROEP uviedla, že tento prebehol až po roku 2010, kedy vydržacia doba uplynula. Keďže sporná parcela nebola predmetom ROEP, obec sa ako vlastník tohto procesu nezúčastňovala a nemala mať prečo vedomosť o akejkoľvek spornosti. Do procesu ROEP spadajú len pozemky, ktoré nie sú v čase začatia ROEP-u evidované na liste vlastníctva, čo však v prípade spornej parcely neplatí. Sporná parcela teda nemala byť súčasťou ROEP-u.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi navyhnutými stranami sporu, a to: rodný list A. N., rodný list U. N., rozhodnutie o dedičstve sp. zn. A., zo dňa 16.12.1991, osvedčenie o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX A. XX/XXXX zo dňa 12.09.2005, výmer o vlastníctve pôdy vydaný poverenctvom poľnohospodárstva a pozemkovej reformy v BA zo dňa 15.12.1948, geometrický plán na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva k parcele č. XXX/XX zo dňa 18.07.2017, úradne

overený dňa 19.10.2017, výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre okres A. I., obec H., katastrálne územie I. Z., oznámenie Okresného úradu DS zo dňa 20.12.2017, výzva na urovnanie vlastníckych vzťahov zo dňa 16.07.2019, výzva na urovnanie vlastníckych vzťahov - odpoveď 05.09.2019, rozhodnutie Okresného národného výboru Dunajská Streda č. XXXXXX zo dňa 25.02.1950, pozemkovo knižná vložka č. XX pre k.ú. I. Z. , pozemkovo knižná vložka č. XXX pre k.ú. I. Z., uznesenie ľudového súdu v Dunajskej Strede č. XXXX/XX zo dňa 07.03.1955, staré slovenské a uhorský miery platné v 15. storočí, dĺžkové miery bývalého Rakúsko Uhorska a plošné miery bývalého Rakúsko Uhorska, dodatočná delimitácia nehnuteľnosti katastrálne územie I. Z. sp. zn. F-XXXXXX/XX zo dňa 12.01.1999, návrh na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti zo dňa 15.02.1999, daňové priznanie Poľnohospodárskeho družstva H. k dane z nehnuteľnosti zo dňa 12.03.1993, daňové priznanie Poľnohospodárskeho družstva H. k daň z nehnuteľnosti za rok 2021, daňové priznanie Poľnohospodárskeho družstva H. k daň z nehnuteľnosti podané dňa 12.01.1999, zmluva o nájme medzi prenajímateľom Obec H. a nájomcom Poľnohospodárske družstvo H., metodický návod na spracovanie registra obnovené evidencie pozemkov Ministerstva pôdohospodárstva SR geodézi a kartografie, odborné vyjadrenie X. V. J. z 13.02.2022, odborné vyjadrenie X. K. I., pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

13. Žalobkyne 1/ a 2/ sú dcérami (rodný list) a jedinými dedičkami po zomrelých manželoch A. N. a S. N. (rozhodnutie Štátneho notárstva v Dunajskej Strede z 10.12.1991 sp. zn. A., Osvedčenie o dedičstve z 12.10.2005 sp. zn. XXD XXX/XXXX A.).

14. Výmerom o vlastníctve pôdy č.XXXX/XX-XX vydaným Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy z 15.12.1948 boli rodičom žalobkyň pridelené do vlastníctva pôdohospodárske nehnuteľnosti v katastrálnom území I. Z. o celkovej výmere 0,791 ha, ktoré v pridelovom pláne sú označené ako P. vl. P. XX, č. parc. XXX/X, roľa a stav. miesto o výmere 0,7901 ha. Dňa 25.02.1954 Odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva Rady ONV v Dunajskej Strede vydal rozhodnutie č. N.-XXXXXX o zrušení výmeru o vlastníctve pôdy č.XXXX/XX-XX z 15.12.1948.

15. Uznesením Ľudového súdu v Dunajskej Strede zo 07.03.1955 bola rozdelená parcela č. XXX/X na parcelu č.XXX/X vo výmere 52902m², parcelu č. XXX/X vo výmere 1539m²a parcelu č. XXX/X vo výmere 5562 m² a podľa pridelovej listiny ONV v Dunajskej Strede z 19.08.1954 bolo vložené vlastnícke právo manželom L. a E. K. k celej historickej parcele XXX/X.

16. Na liste vlastníctva č. XXXX, okres A. I., obec H. , k.ú. I. Z. je v súčasnosti ako vlastník parcely č.XXX/X zapísaná obec H., vlastníctvo zapísané záznamom U. XXX/XX titulom delimitácie F.-O.. K zápisu vlastníckeho práva došlo na základe dodatku k delimitačnému zoznamu vyhotovenému likvidátorom Okresného národného výboru Dunajská Streda F.-O. zo dňa 08.01.1999. Dodatok k delimitačnému zoznamu obsahoval zoznam nehnuteľností, ktoré sa odovzdávajú do vlastníctva obce podľa zákona č. 138/91 Zb., vrátane parcely č. XXX/X, k.ú. I. Z.. Okresný úrad v A. I. listom č. F.-O.-XXXXX z 19.01.1999 zoznam o dodatočnej delimitácií nehnuteľnosti v k.ú. potvrdil, listom z 15.02.1999podala žalovaná návrh na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obce H..

17. Zo zmluvy o nájme medzi žalovanou obcou H. a poľnohospodárskym družstvom H. - družstvo a daňového priznania k dani z nehnuteľností poľnohospodárskeho družstva H. za roky 1993, 2021, 1999 vyplynulo, že žalovaná prenechala spornú nehnuteľnosť do nájmu poľnohospodárskemu družstvu H. počnúc rokom 1993 za účelom poľnohospodárskeho využítie nehnuteľnosti. Strany zmluvy o nájme sa dohodli na povinnosti nájocu užívať prenajaté pozemky pre dohodnutý účel a to primerane druhu pozemku a v súlade s osobitnými predpismi na poľnohospodárskej pôde vykonávať agrotechnické opatrenia na zachovanie jej úrodnosti a jej ochrany pred poškodením, degradáciou. Nájomca je povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu pozemkov a dbať, aby nedošlo k poškodeniu pozemkov, zmenšeniu alebo strate produkčnej schopnosti alebo ich mimoprodukčných funkcií. Zabezpečiť využívanie pôdy tak, aby nebola ohrozená kvalita podzemných vôd. Nájomca je povinný platiť daň z nehnuteľností v zmysle zákona o dani z nehnuteľnosti a znášať obvyklé náklady pri bežnom užívaní prenajatých pozemkov spojené s ich udržiavaním v stave spôsobilom na dosiahnutie účelu nájmu. Nájomca - Poľnohospodárske družstvo H. riadne platilo daň z nehnuteľností za roky 1993, 1999, 2021.

18. Pozemok pridelený rodičom žalobkýň výmerom o vlastníctve pôdy č.XXXX/XX-XX z 15.12.1948 bol zameraný geometrickým plánom č. XXXX/XXXX z 19.10.2017, úradne overeným dňa 19.10.2017.

19. Žalobkyne podali na Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor dňa 30.10.2017 žiadosť o zápis pridelovej listiny. Okresný úrad žalobkyniam oznámením z 20.12.2017 oznámil, že žiadosť nie je možné zapísať do katastra nehnuteľností, nakoľko na E. J. parc. č. XXX/X k.ú, I. Z. je založené vlastníctvo v prospech žalovanej. Následne žalobkyne vyzvali žalovanú na urovnanie vlastníckych vzťahov listom zo 16.07.2019.

20. Z odborného vyjadrenia X.. V. J. vyplynulo, že parcela by bola súčasťou procesu ROEP len ak by na liste vlastníctva nebol uvedený aktuálny vlastník nehnuteľnosti (obec H.). ROEP sa týka pozemkov, ktoré nie sú alebo nie sú úplne evidované v katastri nehnuteľností, predkladanie listín v prípadoch, kedy je pozemok evidovaný je neúčelné a vymyká sa a účelu zákona.

21. Z odborného vyjadrenia X.. K. I. vyplynulo, že predmetom ROEP sú pozemky, ktoré nie sú vpísané na listoch vlastníctva alebo ide o prípad podľa § 11, 11a a 12 zákona č. 180/1995 Z.z. Prevod pozemkov z registra „E“ do registra „C“ nezabezpečuje ROEP.

22. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník „ alebo „OZ“) vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

23. Podľa § 67 ods. 1-5 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností

(1) Geometrický plán je technický podklad právnych úkonov, verejných listín a iných listín a slúži aj ako podklad na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam. Údaje o pozemkoch, ktoré vzniknú na základe geometrického plánu, sa zapíšu do katastra nehnuteľností aj bez právneho úkonu na žiadosť vlastníka; tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.19) Ak ide o pozemnú komunikáciu, zapíše sa geometrický plán bez právneho úkonu do katastra evidenčným spôsobom na žiadosť právnickej osoby zriadenej štátom.

(2) Geometrický plán sa vyhotovuje na základe výsledkov geodetických prác a obsahuje najmä grafické znázornenie nehnuteľnosti pred zmenou a po zmene s uvedením dovtedajších a nových parcelných čísel, druhov pozemkov a ich výmer, ako aj údaje o právach k nehnuteľnostiam.

(3) Geometrický plán môže vyhotoviť okresný úrad; iná právnická osoba alebo fyzická osoba vtedy, ak má živnosť podľa osobitného predpisu,20) alebo znalec z odboru geodézie a kartografie, ak bol ustanovený za znalca v súdnom konaní.

(4) Ten, kto vyhotovil geometrický plán, a nemá osobitné oprávnenie vydané úradom, zabezpečí jeho overenie osobou, ktorá má oprávnenie na overovanie geometrických plánov podľa osobitného predpisu.21)

(5) Pre potreby katastra sa používa len geometrický plán overený aj okresným úradom.

24. Podľa § 23 ods. 2 nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, ak prídelca nehospodári so starostlivosťou riadneho hospodára, môže mu Poverenictvo Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu do 10 rokov odo dňa ujatia sa držby po vypočutí miestnej organizácie jednotného zväzu slovenských roľníkov a okresného národného výboru pridelený majetok odňať a prideliť ho inej podľa tohto nariadenia kvalifikovanej osobe, o ktorej možno odôvodnene predpokladať, že bude na ňom riadne hospodáriť.

25. Podľa § 1, ods. 1 a2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt.1) Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je

starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.1a)

26. Podľa § 31 bod 1, prvá veta zákona o obecnom zriadení zrušuje sa zákon č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1969 Zb.

27. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“) v znení platnom a účinnom ku dňu 08.01.1999 Účelom tohto zákona je ustanoviť, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí,1) <<https://www.epi.sk/zz/1991-138/znenie-19960501>> a upraviť majetkové postavenie a hospodárenie obcí s ich majetkom.2) <<https://www.epi.sk/zz/1991-138/znenie-19960501>>

28. Podľa § 2 ods. 1 zákona o majetku obcí do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnuteľností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu3) <<https://www.epi.sk/zz/1991-138/znenie-19960501>> právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

29. Podľa § 14 ods. 1,2,4 zákona o majetku obcí o prechode vlastníctva vecí, postúpení majetkových práv a záväzkov sú povinné spísať odovzdávajúce a nadobúdajúce právnické osoby písomné protokoly. O prechode práva hospodárenia k veciam a postúpení majetkových práv a záväzkov do správy organizácií spíšu protokoly orgány miestnej štátnej správy, obecné zastupiteľstvá a organizácie. Zápis prechodu vlastníckeho práva štátu na obec vykonajú príslušné strediská geodézie na základe zoznamov potvrdených orgánom miestnej štátnej správy a obecným zastupiteľstvom.25). Obce, mestá, mestské časti a organizácie založené alebo zriadené obcou sú povinné podať do 12 mesiacov od účinnosti tohto zákona návrh na zápis do evidencie nehnuteľností. Ak sa nadobudnutie majetku viaže na ďalšie podmienky,26) <<https://www.epi.sk/zz/1991-138/znenie-19960501>> sú povinné podať návrh do 12 mesiacov od prevzatia majetku.

30. Podľa § 129 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

31. Podľa § 130 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Ak zákon neustanovuje inak, má oprávnený držiteľ rovnaké práva ako vlastník, najmä má tiež právo na plody a úžitky z veci po dobu oprávnenej držby.

32. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuteľnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

33. Predmetom konania bolo určenie vlastníctva spornej nehnuteľnosti, a teda otázka, či je sporná nehnuteľnosť riadne špecifikovaná, či je žalovaná v spore pasívne vecne legitimovaná, či právni predchodcovia žalobkýň 1/ a 2/ nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, či toto ich vlastnícke právo trvalo do ich smrti a v prípade kladnej odpovede na všetky vyššie uvedené otázky, či žalovaná nadobudla vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti vydržaním.

34. Pokiaľ ide o špecifikáciu spornej nehnuteľnosti, táto bola zameraná geometrickým plánom č. XXXX/XXXX z 19.10.2017, úradne overeným pod č. XXXX/XXXX z 19.0.2017. Zákon o katastri nehnuteľností v § 67 definuje geometrický plán, ako aj podmienky, za ktorých môže tento byť použitý pre potreby katastra. Podľa § 67 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. geometrický plán je technický podklad právnych úkonov, verejných listín a iných listín a slúži aj ako podklad na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam. Geometrický plán v prípade originálneho nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním je aj právne relevantným dokumentom na preukázanie všetkých tvarových a rozmerových vlastností pozemku. Najmä právna relevancia tohto dokumentu je zvýraznená požiadavkou, že nejde o jednoduchý náčrt vykonaný vlastníkom pozemku, ale o výsledok činnosti odbornej osoby, navyše autorizačne overený a následne úradne overený správou katastra. Na základe uvedeného vyplýva záver, že geometrický plán je

právne relevantným dokumentom (§ 67), ktorý prostredníctvom lomových bodov (§ 3 ods. 6) geometricky a polohovo určuje a zobrazuje (§ 3 ods. 3) hranice pozemku (tvar a rozmery) vymedzené vlastníckym právom k nehnuteľnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/14/2011 z 30.11.2011).

35. Sporná nehnuteľnosť teda bola úradne overeným geometrickým plánom č. XXXX/XXXX riadne vymedzená. Keďže geometrickým plánom bola nehnuteľnosť vymedzená ako prechádzajúca cez pozemok parc. č. XXX/X parcela reg. E, k.ú. I. Z., ktorej ako výlučný vlastník je zapísaná žalovaná, táto má vo veci pasívnu vecnú legitimáciu.

36. Rodičom žalobkýň 1/ a 2/ bola sporná nehnuteľnosť pridelená výmerom o vlastníctve pôdy z 15.12.1948, ktorá skutočnosť bola vykonaným dokazovaním riadne preukázaná. Na tomto mieste súd poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v R 44/2005, že výmery a prídellové listiny majú rovnaké právne účinky a ako verejné listiny, sú dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladu schopnými listinami spôsobilými pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

37. Ak žalovaná tvrdí, že vlastníctvo právnych predchodcov žalobkýň 1/ a 2/ k spornej nehnuteľnosti zaniklo rozhodnutím ONV č. N.-XXXXXX z 25.02.1954, súd sa aplikujúc už ustálenú judikatúru nemôže s uvedenými tvrdeniami stotožniť. Stratu vlastníctva prídelu upravovalo ustanovenie § 23 nariadenia č. 104/1945 Sb. N. SNR s tým, že odňatie prídelu bolo podľa tohto ustanovenia iba v pôsobnosti poverenctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy. Táto kompetencia nikdy neprešla na okresné národné výbory. Ak teda okresné národné výbory vydávali v neskorších rokoch rozhodnutia o zrušení prídelov, išlo o ničotné správne akty. Na základe takéhoto ničotného správneho aktu nemohol vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti následne nadobudnúť L. K.. V súlade s právnou zásadou nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet totiž nemohol byť pridelený do vlastníctva novému prídelcovi pozemok, ktorý už vlastníka mal.

38. K tvrdeniu žalovanej o prípadnom opustení veci právnymi predchodcami žalobkýň 1/ a 2/ súd zdôrazňuje, že občiansky zákonník umožňuje aj vzdanie sa veci ako formu dispozície s vlastníctvom . Právo opustiť vec je súčasťou obsahu vlastníckeho práva a jeho podstatou je prejav vôle vlastníka nebyť naďalej vlastníkom veci. Právny úkon opustenia veci musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Opustenie veci jej vlastníkom teda nepochybne zahŕňa vôľovú stránku tohto jednostranného právneho úkonu a musí napĺňať tiež vôľu vzdať sa vlastníctva veci a jej fyzické opustenie (obdobne rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 48/2008). Prejav vôle o vzdaní sa vlastníckeho práva musí byť teda nepochybny a procesne dôkazné bremeno zaťažuje toho, kto tvrdí, že sa stal vlastníkom. V prípade pochybností o tom, či došlo k opusteniu veci a k zániku vlastníckeho práva, treba vychádzať z predpokladu zachovania vlastníckeho práva (čl. 11 Listiny základných práv a základných slobôd). Samotné neužívanie veci samo osebe ešte neznamená zánik vlastníctva. Keďže v konaní nebol produkovaný žiaden dôkaz preukazujúci vôľu právnych predchodcov žalobkýň 1/ a 2/ vzdať sa vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, nemožno ani ustáliť, že by zaniklo ich vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti opustením veci.

39. Je teda potrebné ustáliť, že rodičia žalobkýň 1/ a 2/ nestratili vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti ani rozhodnutím ONV v Dunajskej Strede č.N.-XXXXXX z 25.2.1954, ani opustením, ani pridelením nehnuteľnosti L. K. a manželke E..

40. Fakticky sa však sporná nehnuteľnosť dostala do držby L. K. s manželky E., následne roku 1960 do držby štátu. K zápisu vlastníckeho práva žalovanej k nehnuteľnosti parc. č. XXX/X k.ú. I. Z. došlo záznamom U. XXX/XX na základe dodatku k delimitačnému zoznamu vyhotovenému likvidátorom Okresného národného výboru Dunajská Streda F.-O. zo dňa 08.01.1999. Dodatok k delimitačnému zoznamu obsahoval zoznam nehnuteľností, ktoré sa odovzdávajú do vlastníctva obce podľa zákona č. 138/91 Zb., vrátane parcely č. XXX/X, k.ú. I. Z.. Okresný úrad v Dunajskej Strede listom č. F.-O.-XXXXX z 19.01.1999 zoznam o dodatočnej delimitácii nehnuteľnosti v k.ú. potvrdil, listom z 15.02.1999 podala žalovaná návrh na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obce H..

41. Keďže, ako už bolo uvedené vyššie, L. K. nenadobudol vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, nemohol ho titulom právneho nástupníctva následne nadobudnúť štát, a teda neboli splnené náležitosti

podľa § 2 ods. 1 zákona o majetku obcí, že do vlastníctva obcí prechádzajú veci z majetku Slovenskej republiky. Samotným delimitačným protokolom teda vlastníctvo obce nevzniklo. Predmetom prejednávaneho sporu je však vydržanie, nie nadobudnutie vlastníctva postupom podľa zákona o majetku obcí. Skutočnosť, že na základe dodatku k delimitačnému zoznamu vyhotovenému likvidátorom Okresného národného výboru Dunajská Streda F.-O. zo dňa 08.01.1999 sa obec ujala držby má súd za preukázanú.

42. Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva ju a požíva plody a úžitky z nej, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Tvrdenie držiteľa, že mu vec patrí, a že s ňou nakladá ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciú dobu dôvodné (R 8/1991).

43. Oprávneným je držiteľ, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Neoprávneným je teda držiteľ, ktorý so zreteľom na všetky okolnosti nie je (nemôže byť) dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí.

44. Dobromyseľnosť držby zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnú držbu nemôže ísť, keď držiteľ od počiatku vedel o skutočnostiach spôsobilých objektívne (u každého iného nachádzajúceho sa v obdobnej situácii) vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Oprávnená držba sa teda zakladá na omyle držiteľa, ktorý sa domnieva, že je vlastníkom držanej veci. Omyl držiteľa musí byť ospravedlniteľný; ospravedlniteľným je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti toho-ktorého prípadu od každého vyžadovať. Ospravedlniteľným omylom môže byť omyl skutkový aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z nedostatku vedomosti o dôsledkoch právnych skutočností, ktoré sú všeobecne záväznými právnymi predpismi považované za právne relevantné.

45. Zákon č. 138/1991 Zb. upravoval prechod vlastníckeho práva, pričom k nadobudnutiu vlastníckeho práva dochádzalo ex lege, teda zo zákona. Pokiaľ zákonodarca ukladá konkrétnym subjektom povinnosti v súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva ex lege, tak je to následne splnenie tejto povinnosti, ktoré podmieňuje stav právnej istoty u adresáta právnej normy. V predmetnom prípade bola uložená povinnosť spísať delimitačný protokol, ktorým sa určite a zrozumiteľne špecifikujú nehnuteľnosti, ktorých sa prechod vlastníckeho práva ex lege týka. Delimitačný protokol zakladá stav právnej istoty, keďže konkretizuje všeobecne formulovanú právnu úpravu na konkrétny prípad, a to vymedzením konkrétnych nehnuteľností a konkrétnych oprávnených osôb -nadobúdateľov. Delimitačný protokol je tak následne aj formálnym potvrdením o tom, že zákonom stanovené podmienky na prechod vlastníckeho práva boli v prípade vymedzených nehnuteľností splnené, čím zakladá právnu istotu ohľadom vlastníckeho práva k nim medzi stranami uzatvárajúcimi delimitačný protokol.

46. Na tomto mieste zdôrazňuje súd, že oprávnenú držbu zakladá ospravedlniteľný omyl, ktorý môže byť tak skutkový, ako aj právny. V prejednávanej veci došlo k právnemu omylu, kedy sa žalovaná domnievala, že rozhodnutie ONV č. N. X/XXXXXX z 25.2.1954 o zrušení prídely je platným rozhodnutím, a teda že následne nadobudol na základe platného právneho titulu vlastníctvo k nehnuteľnosti Ľ. K. a následne štát. V prejednanom spore nebolo preukázané, že žalovaná ako obec mala, či mohla mať vedomosť o nulite rozhodnutia o zrušení prídely, keď nulita rozhodnutí okresných národných výborov o zrušení prídely vyplýva až zo súčasnej judikatúry súdov Slovenskej republiky (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/250/2017 z 22.01.2020, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 19Sp/60/2014 zo 14.10.2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/94/2017 z 12.12.2017). V konaní nebolo preukázané, že žalovaná už v roku 1999 vedela, že rozhodnutie o zrušení prídely k jednej z mnohých nehnuteľností, ktoré boli predmetom delimitácie, je nulité. Ospravedlniteľným je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti toho-ktorého prípadu od každého vyžadovať. Súd dospel k záveru, že nie je možné požadovať od obce konajúcej svojím štatutárnym orgánom - starostom - sledovanie jednak historického radu nadobúdacích titulov všetkých nehnuteľností, ktoré má obec delimitáciou nadobudnúť, ako aj judikatúry súdov týkajúcej sa vlastníctva nehnuteľností.

47. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobkýň, že by obce boli právnym nástupcom okresných národných výborov. Takáto skutočnosť z právnych predpisov nevyplýva. Naopak, okresné národné výbory boli

orgánom totalitnej moci, vykonávajúce viaceré právomoci verejnej správy. Tieto právomoci boli po roku 1989 zverené obciam a orgánom verejnej správy, pričom zákon o obecnom zriadení v § 31 zrušil zákon o obecných národných výboroch bez náhrady. Zo skutočnosti, že určité právomoci bývalých národných výborov prešli na obce nemožno vyvodiť tvrdenie, že obce sú právnymi nástupcami ONV.

48. V prípade omylu v delimitačnom protokole, pokiaľ nie je omyl stranám známy, zakladá tento delimitačný protokol u nadobúdateľa dobromyseľnú držbu k daným nehnuteľnostiam, vychádzajúc z dôvery v materiálnu správnosť delimitačného protokolu. Pokiaľ oprávnená osoba z delimitačného protokolu prevezme moc nad nehnuteľnosťami obsiahnutými v protokole, tak je to z dôvodu, že nemá pochybnosť o správnosti delimitačného protokolu, nakoľko jej nie sú známe okolnosti spochybňujúce nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. (rozsudok krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/1/2019 zo 14.01.2020). Žalovaná teda nadobudla spornú nehnuteľnosť do dobromyseľnej držby.

49. Súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by došlo k strate dobromyseľnosti žalovanej počas trvania vydržacej doby. Pokiaľ ide o žalobkyňami 1/ a 2/ namietané vykonanie ROEP v obci, z odborného vyjadrenia dvoch autorizovaných geodetov, X.. J. a X.. I. vyplynulo, že predmetná parcela č. XXX/X k.ú. I. Z. by bola predmetom ROEP- u len v prípade, ak nebol na LV uvedený aktuálny vlastník, s prevodom do registra „C“ ROEP nesúvisí. Autorizovaní geodeti teda nepovažovali za dôvodné, aby bola predmetná parcela súčasťou ROEP.

50. Vydržacia doba v predmetnej veci uplynula dňa 08.01.2009, t.j. po uplynutí desiatich rokov po ujatí sa držby spornej nehnuteľnosti žalovanou, v tento deň teda došlo k nadobudnutiu vlastníctva spornej nehnuteľnosti vydržaním. Žalobkyne sa svojho práva začali domáhať až v roku n 2017, a to žiadosťou na Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor, o zápis prídelovej listiny, resp. roku 2019 výzvou na urovanie vlastníckych vzťahov, adresovanou žalovanej. Základným princípom právneho štátu je vigilantibus iura scripta sunt - právo patrí bdelym, a teda skutočnosť, že si žalobkyne 1/ a 2/ po dobu 20 rokov neuplatnili svoje právo, nemôže byť na ujmu žalovanej, ktorá nehnuteľnosť dobromyseľne držala.

51. Vzhľadom na vydržanie predmetnej nehnuteľnosti žalovanou súd žalobu ako nedôvodnú v plnom rozsahu zamietol.

52. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, súd jej v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobkyňami 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne. O výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).